

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 02.11.2016 № 13)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА,
МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ"
1-2.03.07.17**

електронна пошта: M.Sydorchuk@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-21-33
керівник ДСС: Сидорчук М. В.

ЗМІСТ

	Стор.
1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність.....	4
2.2. Точність.....	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність.....	10
2.4. Доступність та зрозумілість.....	11
2.5. Послідовність та зіставність.....	12
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	13
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	14
2.8. Конфіденційність, прозорість і захист.....	14
3. Заключна частина.....	15

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів спостереження за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо. Звіт підготовлено вперше та розміщено на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua/suya/st_zvit/st_zvit.htm).

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність і пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність і зіставність, оцінка потреб та очікувань користувачів, ефективність, витрати та навантаження на респондентів відповідають принципам, визначеним Принципами діяльності органів державної статистики, затвердженими наказом Державного комітету статистики України від 14.06.2010 № 216.

Обстеження фермерських господарств було започатковане у 1992 році у зв'язку із потребою в інформації про діяльність нових суб'єктів господарювання – фермерських господарств, які почали масово створюватися з прийняттям Закону України від 20.12.1991 № 2009 – XII "Про селянське (фермерське) господарство". Ці господарства є господарствами, основаними на праці членів сім'ї, родичів, які об'єдналися для спільного ведення фермерського господарства, визнають і дотримуються положень Статуту фермерського господарства. У своїй більшості фермерські господарства – невеликі за розміром сільськогосподарські підприємства, середня площа сільськогосподарських угідь яких не перевищує 120 гектарів.

Починаючи зі звіту за 2012 рік, державне статистичне спостереження було поширено й на інші малі сільськогосподарські підприємства.

Державне статистичне спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві має на меті отримання даних щодо обсягів реалізації продукції сільського господарства і послуг, кількості працівників, площі землі в користуванні, внесення мінеральних добрив та обробки хімікатами, а також обсягу витрат на виробництво основних видів продукції сільського господарства і послуг.

Державне статистичне спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві відповідно до Довідника розділів статистики відноситься до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.07 "Сільське, лісове та рибне господарство".

Нормативно-правовою основою проведення державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві є Закон України "Про державну статистику", "Про фермерське господарство", щорічні плани державних статистичних спостережень. Методологічною основою є Методологічні положення з організації державних статистичних спостережень зі статистики

сільськогосподарських підприємств, затверджені наказом Державного комітету статистики України від 09.11.2011 № 289 (далі – Методологічні положення).

Державне статистичне спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві здійснюється за формою № 2-ферм (річна) "Основні показники сільськогосподарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві за 20__ рік".

Узагальнена статистична інформація оприлюднюється на державному рівні й розміщена на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у бюлетені "Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах" та статистичному збірнику "Сільське господарство України".

Крім того, результати цього державного статистичного спостереження поширюють також територіальні органи Держстату шляхом розміщення на власних веб-сайтах відповідних регіональних даних.

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію за результатами проведення державного статистичного спостереження "Основні показники сільськогосподарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві" у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами зв'язку, відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточним та потенційним потребам користувачів.

Основними показниками державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві є показники, які характеризують середню кількість працівників господарства (у т. ч. жінок), кількість відпрацьованих людино-днів, фонд оплати праці найманих працівників, площу землі, ставків, водойм для ведення сільськогосподарської діяльності, обсяги та структуру витрат на виробництво продукції сільського господарства і послуг, чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) за видами продукції і послуг; обсяги реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва за видами продукції та їхню собівартість; обсяги внесення органічних і мінеральних добрив, перелік видів діяльності, якими займається фермерське господарство, мале підприємство (крім сільськогосподарської).

Одиницею державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві (статистичною одиницею) є сільськогосподарське підприємство.

Респондентом (обліковою одиницею) цього державного статистичного спостереження є юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які здійснюють сільськогосподарську діяльність.

При проведенні державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві використовуються: Класифікатор організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ), Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД) та Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ). На підставі КОПФГ формуються дві групи сільськогосподарських підприємств за організаційно-правовими формами господарювання – фермерські господарства та підприємства інших організаційних форм. За географічним охопленням згідно з КОАТУУ розробка спостереження здійснюється за районами, містами, областями.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунків до дійсних значень.

За ступенем охоплення одиниць державне статистичне спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві є несущільним, вибіркоким.

Основні принципи формування генеральної сукупності державного статистичного спостереження господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві викладені у Методологічних положеннях. Вибіркова сукупність формується відповідно до Методики проведення вибіркового обстеження фермерських господарств, малих підприємств у сільському господарстві, затвердженої наказом Державної служби статистики України від 31.12.2014 № 241 (далі – Методика).

Вибіркова сукупність підприємств формується щорічно на державному рівні. При цьому застосовується процедура стратифікованого систематичного відбору з урахуванням розміру підприємства, на основі генеральної сукупності, сформованої за даними Реєстру статистичних одиниць у сільському господарстві, мисливстві, лісовому і рибному господарстві – Реєстру АГРО (далі – Реєстр АГРО).

Сукупність одиниць державного статистичного спостереження формується у звітному році для його проведення у році, наступному за звітним. Відбір підприємств виконується з урахуванням адміністративно-територіального устрою України у межах кожного району і кожного міста обласного значення.

При стратифікації враховується кількість підприємств у районі. Якщо вона становить 50 і менше, підприємства таких районів уключаються до вибіркової сукупності у повному складі, тобто відбираються 100% підприємств. У районах, у яких кількість підприємств становить більше 50, здійснюється імовірнісний відбір одиниць. Список підприємств перевіряють на наявність саморепрезентативних одиниць, тобто таких, які відбирають до вибіркової

сукупності 100%. При цьому береться до уваги наявність чи відсутність сільськогосподарських угідь, розмір площі сільськогосподарських угідь, наявність виробництва певного виду продукції в районі.

Формування вибіркової сукупності здійснюється відповідно до положень, викладених у Методиці.

При поширенні результатів вибіркового статспостереження на генеральну сукупність використовується система статистичних ваг, розрахунок яких здійснюється у межах кожного району для кожної групи підприємств, розподілених за ознаками належності підприємства до певної групи залежно від його розміру та нетиповості виробництва. Детальний опис розрахунку системи статистичних ваг викладено в Методиці.

Розрахунок статистичних ваг складається з таких основних етапів:

розрахунок ваги відбору – базової ваги;

коригування базових ваг для врахування ступеня участі відібраних підприємств у спостереженні;

контроль якості системи статистичних ваг.

При проведенні цього державного статистичного спостереження методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

У 2015 році для державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві було відібрано 13,6 тис. підприємств, що з урахуванням дизайну вибірки склало 40% від генеральної сукупності. Безпосередньо в обстеженні взяли участь 12,9 тис. підприємств (95%), інші не прозвітували з таких причин:

– не знайдені за наявною адресою (2%);

– призупинили сільськогосподарську діяльність (1%);

– на момент обстеження одиниця спостереження не здійснювала діяльність за видом, який досліджувався або з інших причин (2%).

Для визначення якості оцінок показників господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства, що отримані за результатами спостереження, застосовуються характеристики точності (надійності): стандартна та гранична похибки вибірки, коефіцієнт варіації.

Похибка вибірки визначає межі довірчих інтервалів можливих значень показника за даними вибіркового обстеження. Оцінка показника, для якого величина похибки вибірки є значною порівняно з величиною самої оцінки, не може бути використана при аналізі результатів обстеження. Коефіцієнт варіації (CV) використовується як показник придатності даних для аналізу.

Так, якщо $CV \leq 5\%$, то оцінку вважають надійною, якщо $5\% < CV \leq 10\%$ – оцінка є придатною для кількісного аналізу, але її надійність недостатньо висока, якщо $10\% < CV \leq 25\%$ – оцінка придатна лише для якісного аналізу і її слід використовувати обережно (але іноді публікують дані, для яких CV досягає 30% і навіть 40%).

За результатами державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у

сільському господарстві, проведеного у 2015 році, розраховано такі характеристики надійності, як стандартна похибка вибірки, гранична похибка вибірки та коефіцієнти варіації для оцінок значень показників:

– витрати на виробництво продукції сільського господарства і послуг – всього, тис.грн;

– матеріальні витрати – всього, тис.грн.

Зазначені показники обчислені як для рівня України, так і для регіонів. Результати цих розрахунків (наведених у таблицях 1 – 2) свідчать про те, що оцінки абсолютних та відносних значень вищезазначених показників є достатньо надійними як для рівня України в цілому, так і у регіональному розрізі. У цілому по Україні коефіцієнти варіації (CV) витрат на виробництво продукції сільського господарства і послуг, матеріальних витрат у 2015 році склали 3,3% та 3,7% відповідно.

Разом з тим оцінки показників для регіонального рівня в цілому менш надійні, ніж для рівня України. Це пояснюється насамперед суттєвим коливанням значень показників у межах сукупностей одиниць окремих регіонів, пов'язаних із сільськогосподарською спеціалізацією та неоднорідністю природно-кліматичних та економічних умов господарювання.

Зокрема, коефіцієнт варіації у 2015 році за регіонами для таких показників, як витрати на виробництво продукції сільського господарства і послуг та матеріальні витрати, у більшості областей не перевищував 10,0%.

**Характеристика якості оцінки значення показника
"Витрати на виробництво продукції сільського господарства
і послуг – всього, тис.грн"**

	Витрати на виробництво продукції сільського господарства і послуг – всього, тис.грн	Стандартна похибка вибірки (<i>SE</i>), тис.грн	Гранична похибка вибірки (<i>LSE</i>), тис.грн	Коефіцієнт варіації (<i>CV</i>), %
Україна	20362110,8	19,6	38,4	3,3
Вінницька	1491700,0	41,0	80,4	5,0
Волинська	315289,1	54,8	107,4	11,1
Дніпропетровська	1451496,6	18,2	35,7	4,1
Донецька	378061,9	46,3	90,7	11,0
Житомирська	381106,9	49,1	96,2	8,2
Закарпатська	98529,4	28,0	55,0	26,4
Запорізька	1030716,2	23,4	45,8	4,8
Івано-Франківська	871260,9	1130,6	2216,0	68,4
Київська	1197294,8	66,9	131,1	6,9
Кіровоградська	1911188,9	31,0	60,7	4,1
Луганська	357225,9	43,8	85,9	8,9
Львівська	791262,3	121,9	239,0	13,1
Миколаївська	1349975,8	28,4	55,7	7,2
Одеська	1486361,6	19,3	37,9	5,3
Полтавська	1366875,3	36,9	72,2	4,9
Рівненська	196110,9	61,2	119,9	12,7
Сумська	504653,7	73,3	143,6	9,5
Тернопільська	400135,0	59,7	117,1	10,0
Харківська	896692,5	44,3	86,8	5,9
Херсонська	1082538,5	40,6	79,6	7,9
Хмельницька	949539,2	85,4	167,3	10,4
Черкаська	1075482,4	51,5	100,9	5,9
Чернівецька	195738,1	37,0	72,4	12,8
Чернігівська	522706,3	84,1	164,8	9,0
м. Київ	60168,3	1091,8	2139,9	23,6

**Характеристика якості оцінки значення показника
"Матеріальні витрати – всього, тис.грн"**

	Матеріальні витрати – всього, тис.грн	Стандартна похибка вибірки (<i>SE</i>), тис.грн	Гранична похибка вибірки (<i>LSE</i>), тис.грн	Коефіцієнт варіації (<i>CV</i>), %
Україна	15396076,9	16,8	32,9	3,7
Вінницька	1109098,7	31,2	61,2	5,1
Волинська	253924,6	45,6	89,3	11,4
Дніпропетровська	1047935,0	13,7	26,8	4,3
Донецька	275300,2	36,3	71,1	11,8
Житомирська	285357,2	37,7	73,9	8,4
Закарпатська	74645,0	22,9	45,0	28,5
Запорізька	727932,1	17,7	34,8	5,2
Івано-Франківська	743328,0	982,6	1926,0	69,7
Київська	913445,1	57,4	112,4	7,8
Кіровоградська	1412413,4	24,6	48,1	4,4
Луганська	252877,3	35,8	70,2	10,3
Львівська	645420,8	104,2	204,2	13,7
Миколаївська	996221,7	19,4	38,1	6,7
Одеська	1168264,2	16,6	32,5	5,8
Полтавська	980866,7	27,0	52,9	5,0
Рівненська	152143,4	50,4	98,8	13,5
Сумська	395299,3	59,5	116,7	9,8
Тернопільська	320288,0	50,3	98,5	10,5
Харківська	649272,9	34,1	66,8	6,3
Херсонська	827633,8	34,7	68,0	8,8
Хмельницька	776400,4	78,6	154,1	11,7
Черкаська	782093,3	38,7	75,8	6,1
Чернівецька	134518,2	27,8	54,4	14,0
Чернігівська	422986,1	72,1	141,3	9,5
м. Київ	48411,5	809,4	1586,5	21,7

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікації.

Терміни надання даних і публікацій за результатами розробки державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві встановлені планами державних статистичних спостережень, які щорічно затверджуються Кабінетом Міністрів України, та наведені на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у "Каталозі офіційних статистичних публікацій" і "Календарі оприлюднення інформації Держстату".

Офіційні галузеві статистичні публікації згідно з графіком поширення даних готуються і випускаються у терміни, наведені у таблиці. Оприлюднення статистичної інформації здійснюється у заплановані терміни.

Вид публікації та назва	Період часу між закінченням періоду обстеження та датою публікації	Строк поширення за планом
Статистичний бюлетень "Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах"	180 днів	у IV декаді червня
Статистичний збірник "Сільське господарство України"	270 днів	у I декаді вересня

Терміни збору та обробки даних:

	Збір	Обробка територіальними органами Держстату	Обробка / Аналіз Держстатом	Оприлюднення
Ф. № 2-ферм (річна)	до 28 лютого	з II декади березня по IV декаду квітня	I-II декада червня	IV декада червня

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються в терміни встановлені Законом України "Про доступ до публічної інформації", як правило, протягом 5-ти днів.

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату, а також надаються користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

Усі публікації розміщені на офіційному веб-сайті Держстату у форматах *.doc, *.pdf в розділі "Публікації"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Сільське, лісове та рибне господарство".

Підсумки державного статистичного спостереження висвітлюються в щорічному статистичному збірнику "Сільське господарство України" у розділі "Фермерські господарства". Він уміщує узагальнену за регіонами України інформацію щодо господарської діяльності фермерських господарств. Дані наводяться в табличному вигляді за звітний рік та в динаміці за ряд років.

Основні показники обстеження наводяться також у комплексному статистичному виданні – у бюлетені "Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах".

Методологічні аспекти проведення державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві, основні визначення, алгоритм побудови системи вихідних показників відображені у відповідних методологічних документах, які розміщені на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Методологія та класифікації"/"Методологічні положення зі статистики"/"Економічна діяльність"/"Сільське, лісове та рибне господарство".

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього спостереження, відповідного методико-методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м.Київ–601, вул. Шота Руставелі, 3;

телефон: (044) 287–21–33;

електронна пошта: L.Rabush@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон 287–06–72, факс 235–37–39;

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Концепція державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві передбачає єдині підходи щодо системи показників (їх змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної та вибіркової сукупності, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення методів збору та обробки даних, оцінювання показників, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

До 2011 року включно державне статистичне спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві охоплювало тільки фермерські господарства, які були активними в сільськогосподарській діяльності.

Починаючи зі звіту за 2012 рік, окрім фермерських господарств, обстежуються малі підприємства – підприємства, які відповідають статистичним критеріям для малих сільськогосподарських підприємств, установлених Методологічними положеннями, а саме підприємства, розмір яких менше порогових значень таких статистичних критеріїв:

площа сільськогосподарських угідь – 200 гектарів;

чисельність великої рогатої худоби – 50 голів;

чисельність свиней – 50 голів;

чисельність овець або кіз – 50 голів;

чисельність птиці – 500 голів;

кількість працюючих у сільському господарстві – 20 осіб;

чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, робіт, послуг сільського господарства – 150 тис.грн.

При цьому хоча б за одним із цих критеріїв відповідний показник повинен мати ненульове значення.

Переведення спостереження з суцільного на вибіркочу основу дозволила суттєво зменшити звітне навантаження на респондентів та органи державної статистики й одночасно забезпечити користувачів надійною інформацією.

Забезпечити проведення співставлень показників з даними попередніх років можливо тільки по фермерським господарствах.

Починаючи зі звіту за 2012 рік, державне статистичне спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві було доповнено новим показником "Послуги в рослинництві і тваринництві (крім послуг ветеринарних)".

Державне статистичне спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві здійснюється в усіх регіонах України без урахування тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Основними користувачами інформації, яка отримана за результатами державного статистичного спостереження "Основні показники господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві", є органи державної влади та місцевого самоврядування. Користуються нею також науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства та установи, фізичні особи тощо.

У вересні 2015 року Держстат провів анкетне опитування користувачів (далі – анкетне опитування) з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів та визначення оцінки якості статистичної інформації щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві, зокрема, щодо статистичних даних, які містяться в статистичному бюлетені "Основні економічні показники виробництва продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах".

Згідно з результатами анкетного опитування, на "Відмінно" та "Добре" за всіма критеріями якості ("Відповідність/Релевантність", "Точність/Надійність", "Своєчасність та Пунктуальність", "Доступність та Зрозумілість/Ясність", "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність") статистичну інформацію щодо основних показників господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства оцінили 90% користувачів. При цьому найбільш важливим критерієм наведеної інформації у вищезазначеному бюлетені користувачі визначили "Своєчасність та Пунктуальність", на другому місці – "Точність/Надійність", на третьому – "Відповідність/Релевантність".

Про поліпшення якості інформаційного забезпечення порівняно з попереднім роком з питань основних показників господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства зазначили 44% користувачів, а 47% опитаних вважають, що якість інформаційного забезпечення залишилась без змін.

Результати анкетного опитування наведені у повідомленні для користувачів, яке розміщено на веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149. У цілому по Україні у 2016 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2015 роком за формою № 2-ферм (річна) знизилося на 3,1% за рахунок зменшення кількості респондентів.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення бланку форми № 2-ферм (річна) становлять 4 год. 36 хв. Половині із числа опитаних респондентів (52%) було нескладно зрозуміти інструкцію (роз'яснення) та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за ф. № 2-ферм (річна) становить 75 (при середньому показнику по державних статистичних спостереженнях 88).

З метою спрощення процедури подання респондентами форм для участі в спостереженні, починаючи з 2010 року, впроваджено приймання електронної звітності засобами телекомунікаційного зв'язку. Відсоток звітів за 2015 рік, наданих в електронному вигляді, становить майже 19%, що у 2,5 раза більше ніж у попередньому році.

2.8. Конфіденційність, прозорість і захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки в статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

При оприлюдненні результатів державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві обов'язковим є дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації, який визначено положеннями статей 21 і 22 Закону України "Про державну статистику".

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства в сільському господарстві реалізуються такі заходи забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів у ході проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення статистичного спостереження забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці спостереження передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його організації, проведення, збору даних, опрацювання інформації та її якості.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку державного статистичного спостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат та зменшення навантаження на респондентів.

Основним напрямом розвитку є впровадження державного статистичного спостереження в інтегровану систему статистичної інформації (ІССІ), керовану метаданими, яка забезпечить автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.

У рамках проведення заходів щодо поліпшення ефективності витрат, уникнення дублювання статистичних показників та зменшення навантаження на респондентів передбачається, починаючи зі звіту на 2017 рік, оптимізація системи статистичних показників держстатспостереження щодо господарської діяльності фермерського господарства, малого підприємства у сільському господарстві.